

bile, quod cursum dirigit, et hoc est *Norma pro tempore distribuendo*.

504. Harum ecclesiasticarum institutionum finis semper fuit sanam iuventuti impertire doctrinam, qualis ex Evangelii claritate in scientiarum ordinem infusa, procedit: ita ut elementum illud supernaturale directe ad educationem et formationem puerorum influat, sitque morum tum familiae tum societatis norma, qua plenius atque cumulatus instaurationem per Iesum Christum factam ac deinceps per Ecclesiae ministerium continuatam, adipiscatur.

505. Hinc patet id esse intendendum, ut seminarium doctrina Christi imbuatur, ex ratione quoque, quod impietas huius saeculi ex educatione puerorum arma sibi fecit, quibus Ecclesiae castra non parum laebefactavit. Nam quia novit impietas revelationis lumen scientiis robur addidisse, excellens sibi praesidium adesse putavit quo pessimum scopum perficeret, si scientias ipsas sic roboratas a revelatione seiungeret, immo et prorsus abalienaret.

506. Unde Seminarium laborare debet ut concordiam duorum ordinum, naturalis nempe et supernaturalis, in scientiarum ambitu patefaciat, atque influxum salutarem in hominum conscientias et populorum legislationes inde transfundat.

507. Sed obiectum in quod maxime intendere debet Seminarium est institutio iuvenum qui munus altissimum atque praestantissimum sacerdotii in posterum accipient, cuius rei gratia alumnorum vocationes pietatis praxi fovere et christianae scientiae illustratione evolvere tenetur.

508. Ad Seminarii disciplinam spectat, praeter orationis ac Sacramentorum frequentiam et praeter separa-

tionem congruentem alumnorum incipientium a caeteris, et assiduam omnium vigilantiam a Superioribus, atque otii et vaniloquii vitiationem perpetuam, pias societates et sodalitates statuere, ad quas omni tempore alumni sunt invitandi, maxime vero ab studiorum inceptu, ut qui ad sacerdotium vocantur, non modo sese bene gerant, sed etiam optimum suum propositum in dies firmetur, atque ita eo stabilitatis deveniat, ut inter iuvenilis aetatis pericula incolume servetur.

509. Itaque sit in Seminario Sodalitas Adorationis Perpetuae Almi Sacramenti, qua SS^mae Eucharistiae devotio foveatur. Habeatur etiam ad iuvenum aedificationem et in operibus pietatis formationem, S. Aloysii Gonzagae, Angelici iuventutis Patroni, Societas; utque societatis huius sodales quamplurimis spiritualibus perfruantur gratiis, quibus a Summis Pontificibus ditata est, huius petatur aggregatio ad illam Primo-Primariam Romae statutam. Eodem fine sit S. Iosephi B. Mariae Virginis Sponsi Sodalitas. Denique ut caritatis operibus assuescant iuvenes, Immaculatae V. Mariae de Guadalupe Consociatio quoque stabiliatur.

510. Praecipua Ecclesiae festa in Seminario celebrentur, Resurrectionis, scilicet, et Pentecostes, Epiphaniae, Nativitatis Domini, Ascensionis; Corporis Christi, et Assumptionis B. M. V.; necnon S. Patroni Instituti ipsius, ac Patronorum Societatum supra dictarum et Academiarum de quibus infra dicitur, et mensis maius denique B. Mariae Virginis dicatus. Quod si ex his quaedam sive D. N. I. C., sive B. M. V., in id temporis inciderint festa, quo ab studiis vacant omnes, hisce in casibus eadem vel intra laborum tempus scholarium transferantur, vel omitti poterunt iuxta Ordinarii praescriptum.

511. Sit etiam singulis mensibus sollemnis Missa in honorem S. Patroni Instituti, servatis rubricis et decretis S. R. C.

512. Iuvenes, qui Sacrae Theologiae et Iuris studio incumbunt, confiteri semel saltem per hebdomadam tenentur, et Sacram Eucharistiam sumere, iuxta confessoris iudicium; caeteri vero seminarii clericalis alumni idem faciant singulis saltem quindecim diebus.

513. Quisque cursus alumnorum S. Patroni peculiaris, quem suorum studiorum Protectorem elegerit, imaginem apud aulam habeat, et ad laborum tum initium tum finem, quotidie, assuetis precibus, invocabit.

514. Ut nullum denique dissipationis sit incitamentum his, qui ad Sacros Ordines suscipiendos parantur, immo et ut Seminarium antiquissimae stet disciplinae, mulierum ingressus per studiorum tempus interdiceretur omnino.

515. Libri scientifici aliique in Seminario ad rerum disciplinam adhibeantur, qui fidei non adversentur nec bonos mores labefactent. Quotiescumque igitur adoptandus est liber, qui studio peragendo videatur idoneus, Episcopo ante proponatur, qui annuet renuetve, iuxta censorum iudicium, eiusdemque Episcopi sententia per litteras Seminarii Rectori nota fiat.

516. Quoad autem libros adhibendos de rebus theologicis et philosophicis, illos adoptare oportet, qui puriore perspicuitate Angelici Doctoris doctrinam exponant, quam sapientissimus Pontifex Leo XIII iterato commendavit; sed talis eorumdem librorum forma et methodus esse debet, ut non extranei hodiernis scholarum veris ideoque sanis progressibus reputentur. Morum autem doctrinam consuetum erit tradi iuxta S. Alphonsi M. de Ligorio multoties commendatum systema.

517. Libri de quibus in praecedenti sermo est, latina lingua sint conscripti, quippe qui non parum iuvant acquisitioni linguae, qua Ecclesia, ut sua, utitur.

TITULUS V.

DE PAROCHIIS EARUMQUE REGIMINE

518. Cum Parochia in iure denominetur, locus limitibus conscriptus, ubi Parochus pastoris spiritualis officia erga illius loci habitatores exercet sub Episcopi dependentia, actus parochialis officii reducuntur ad tres, scilicet: munera, iura et functiones. Sed quia de iuribus et muneribus semper correlativa est ratio, et etiam honores includi soleant inter iura, ea considerando divisa in honorificentia et utilia, hac de causa, id ipsum quod sub uno respectu munus est, sub alio ut ius considerari potest; quod si praeeminentiam et honorificentiam praestet, functio vocabitur. Munus obligationem prae se fert et onus; ius, utilitatem et exclusionem; functio vero honores et praeeminentias, ut Benedictus XIV habet: « Quae in earum exercitio prae se ferunt quamdam honorificentiam et praeeminentiam ».

His consideratis, duo in Capita Titulum hunc distribuemus, quorum erit: 1um de praecipuis Parochorum Obligationibus: 2um de Parochorum Iuribus.

CAPUT I.

De praecipuis Obligationibus Parochorum.

519. Professionem fidei emittere iuxta formam supra dictam (etiam si Parochi ad nutum sint amovibiles), non

vero per procuratorem, sed per seipsos, Parochi tenentur.

520. In sua Parochia residere debent in domo parochiali, si adsit, sin minus vicina in domo ecclesiae parochiali, ut melius templo deserviant et commodo fidelium. Constans autem et continua Parochorum debet esse residentia, sicut constantes necnon quotidianae sunt fidelium necessitates sibi commissorum ab Episcopo.

521. Certum est Parochos ad residentiam teneri sub gravi peccato, quia Synodus Tridentina eadem de Curatis inferioribus decernit ac de Praelatis, de quibus loquens, in eodem capite affirmat eos mortalis peccati reatum incurrere, si non residentiam, a Concilio statutam, observent.

522. Missam applicare tenentur pro populo diebus dominicis et festis de praecepto, non obstante quavis contraria consuetudine, ut constat ex Concilio Tridentino¹ his verbis: « Cum praecepto divino mandatum sit omnibus, quibus animarum cura commissa est, oves suas agnoscere; pro his sacrificium offerre etc. ». Quoad contrariam consuetudinem etiam immemorabilem, addit Benedictus XIV, pluries a S. Congregatione fuisse responsum: *huiusmodi consuetudinem, licet immemorabilem, quae potius abusus et corruptela dicenda est, nemini suffragare*².

523. Sed Parochi etiam amovibiles tenentur ad celebrandum pro populo diebus festis etiam legitime suppressis. Colligitur ex plurimis S. Congregationis Concilii instructionibus, et ex Encyclica Pii IX, « *Amantissimi Redemptoris* », 3 Maii 1858 ad Episcopos universi orbis

¹ Sess. XXIII, cap. 1, de ref.

² Bul. *Cum semper*.

directa, in qua sic legitur: « Hisce litteris declaramus omnes animarum curam actu gerentes, Sacrosanctum Missae Sacrificium pro populo sibi commissio celebrare et applicare debere, tum omnibus diebus, qui ex praecepto adhuc servantur, tum illis etiam qui, ex huius Apostolicae Sedis indulgentia, ex dierum de praecepto festorum numero sublatis et translatis sunt... Id unum excipimus, ut scilicet, quando una cum solemnitate Divinum Officium translatum fuerit in Dominicam diem, una tantum Missa pro populo sit a Parochis applicanda ».

524. Tenentur Parochi, etiam amovibiles, nisi sint legitime impediti, populo Evangelium praedicare, diebus dominicis et festis solemnibus; et ad hoc tenentur iure divino.

525. Parochi obligationem habent doctrinam christianam pueros docendi, quod munus Concilium Tridentinum, ut supra iam meminimus, sic declaravit: « Item etiam, saltem Dominicis et aliis festivis diebus, pueros, in singulis Parochiis, fidei rudimenta et obedientiam erga Deum et parentes diligenter ab iis, ad quos spectabit, doceri curabunt Ordinarii, et, si opus sit, etiam per censuras ecclesiasticas compellent, non obstantibus privilegiis et consuetudinibus »¹.

526. Parochorum est administrare Sacramenta propriis subditis, quod ius quidem est, et officium simul essenziale. Administranda autem sunt iuxta formam Ritualis Romani, cum intentione, saltem implicita, faciendi quod facit Ecclesia, et cum subditorum necessitas postulet, etiam periculosis temporibus et contagiosis. *In hoc enim cognovimus charitatem Dei, quoniam ille ani-*

¹ Sess. XXIV, Cap. 4, de ref.

mam suam pro nobis posuit; et nos debemus pro fratribus animas ponere ¹.

527. Si vero aliquis Parochus tam pravus esset, ut Sacramenta subditis suis ministrare recusaret, praeter animarum perditionem, de quibus Deo reddet rationem, severe plectendus est, servatis servandis, iuxta canonicas, etiam cum depositionis gravissima poena.

528. Parochi per se ipsos, vel si legitime impediti, per aliquem Vicariorum Parochialium, aut per alium ecclesiasticum, publicare tenentur Matrimonia, litteras Ordinarii ad candidatos Ordinum Sacrorum spectantes, et alia quae ad Parochorum officia attinent.

529. Debent Parochi, etiam ad nutum amovibiles, Synodo Dioecesanæ interesse.

530. Parochi exercitiis spiritualibus vacent eo tempore, quo Episcopus eos convocare putabit.

CAPUT. II.

De iuribus Parochorum.

531. Ius habent Parochi sequentia Sacramenta subditis suis conferendi: Baptismum, Eucharistiam, Poenitentiam, Extremam Unctionem, necnon et eorum Matrimonio assistendi.

532. Vi officii sui, Parochus, iurisdictionem *pro foro interno* habet in sua Parochia; eam tamen habet dependentem ab Ordinario quoad culparum reservationem; sed sine legitima causa non potest prorsus auferri aut adeo minui ut fere inanis remaneat.

533. Cum ad Episcopum pertineat dividere et applicare oblationes ad procurandam sustentationem Parochis,

¹ III Ioann. 16.

Vicariis, aliisque Sacerdotibus, quorum ministerio Parochiae indigent et in auxilium venire Parochiis indigentibus, dicente Concilio Tridentino ¹: « In parochialibus ecclesiis, quorum fructus adeo exigui sunt, ut debitis nequeant oneribus satisfacere, curabit Episcopus, si per unionem Beneficiorum id fieri non possit, ut primitiarum vel decimarum aut per parochiarum symbola ac collectas, aut qua commodiori ratione ei videbitur, tantum redigatur quod pro Rectoris aut Parochiae necessitate decenter sufficiat », Parochi ius habent ad illam oblationum partem quae ab Ordinariis hoc modo pro iisdem assignetur. Sed item Parochi obligati sunt aliquid Episcopo dare de oblationibus, ad subveniendum Presbyteris infirmis vel senio confectis, ut statuit Concilium Lateranense ²: « Sustinemus, inquit Concilium sub Alexandro III, pro multis necessitatibus, quae aliquoties superveniunt, ut si manifesta ac rationabilis causa exstiterit, cum caritate moderatum a Rectoribus Parochianorum valeant auxilium postulare ».

534. Ius habet Parochus collectas facere in Parochia sua ad divinum cultum fovendum, et huiusmodi oblationes administrare, sub Episcopi dependentia.

535. Ad Parochum etiam pertinet recipere *iura* quae vocantur *parochialia*, iuxta legitimas taxationes, eorumque et oblationum reddere rationem eo tempore ac forma, quae ab Episcopo praescripta fuerit.

536. Ius sepeliendi subditos suos ad Parochum pertinet, exceptis quibusdam casibus a iure determinatis.

537. Ius habet Parochus emolumenta ex funeribus provenientia percipiendi. Ad rem autem tria meminisse

¹ Sess. XXIV, cap. 13, de ref.

² Cap. *Apostolus* 6, De censibus.

oportet: 1.º Tenetur Parochus, vi muneris sui, officium sepulturae pauperibus gratis facere: 2.º Quoad caeteros, si extraordinarium modum postulent, verbi gratia, Missam cantatam aut alia indebita, pro huiusmodi funeribus Parochus stipendium exigere potest, iuxta taxationem parochialem ab Episcopo approbatam. « Parochi, inquit Rituale Romanum, iis eleemosynis contenti sint, quae, aut ex probata consuetudine dari solent, aut quas Ordinarius constituerit »: 3.º Quando aliquis Parochi subditus sepelitur in aliena ecclesia, relicta propria, iuxta S. Congr. Rituum¹, Parocho non licet facere officium super cadaveribus tumulandis, sed iura parochialia illi debentur, ad normam canonicarum praescriptionum.

TITULUS VI.

DE NOSOCOMIIS, ORPHANOTROPHIIS ATQUE HOSPITIIS

538. Ab initio vigili cura providit Ecclesia aegrotis atque miseris, ad quorum levamen atque victum et corporum et animarum ex oblationibus vel cessionibus fidelium necessaria destinavit. Postea quoque plurimis iuribus ornatas domus erexit ad hospitalitatem fovendam, et Tridentina Synodus multa edidit decreta pro subsidio peregrinorum, aegrotantium, senium ac pauperum exercendo. Eodem caritatis spiritu ductum, Concilium Provinciale nostrum circa Beneficentiae Instituta, haec libenter, quae sequuntur, decernit.

¹ Nov. 29 an. 1628.

CAPUT I.

De Nosocomiis.

539. Nosocomia, quae instituta fuerint ab aliqua religiosa Confraternitate, Ecclesiae potestati in omnibus subiaceant, quoad statuta et regulas moderationis. Unde Episcopus et vitae spirituali et temporalibus bonis providebit, et ipsius erit Episcopi, vel Vicarii Generalis, vel Parochi, de licentia Ordinarii, quidquid ad Instituta illa spectent, curare.

540. Si Nosocomium sub potestate civili sit, Parochus de spiritualibus, in quantum adiuncta temporum patiantur, in illo curet. Sit itaque ibi Missae celebratio, atque facilis Sacramentorum administratio concedatur, et sacerdotes deputentur idonei, qui doctrinae evangelicae atque Sacramentorum auxilia aegrotantibus caeterisque in hisce domibus viventibus, distribuant.

541. Magna prudentia et caritate pollere Parochum oportet ad superandas, quae obviae illi sint, difficultates in sacerdotali munere exercendo, praesertim iis locis, ubi penes homines, minime religioni faventes, valetudinarios administratio sit. Prudenter igitur cum auctoritate civili Parochi cuncta componant, ut, quoad fieri possit, omne quod contra religionem aut bonos mores in Nosocomiis laicis repertum fuerit, corrigi ac emendari fas sit, sive per conciones ad mores atque ad catholicam doctrinam pertinentes, sive per Sacri celebrationem, ac Poenitentiae et Communionis suspensionem, praesertim annuam.

542. Sodalitia caritatis, sub nomine Societatum Sancti Vincentii de Paulo, magnum ferunt auxilium Parochis ad curam Nosocomiorum eorumque foundationem.

In unaquaque igitur Parochia curetur, ut existant et Nosocomia et Sodalitates fungentes christiano spiritu officio erga infirmos, et in corporalibus et in spiritualibus, sub directione sacerdotis Cappellani.

CAPUT II.

De Orphanotrophiis atque Hospitiis.

543. Ex eo quod non satis est, hisce praesertim temporibus, Sacramenta administrare atque Dei verbi panem dispensare, sed valde ad Religionis incrementum et pauperum necessitatibus subveniendum perutile est caritatis officia erga corporales necessitates exercere, quo medio etiam religiosa educatio promovetur et diffusio Protestantismi impeditur; hoc Provinciale Concilium Guadalaxarense maxime commendat Parochis caeterisque, quorum sit curare de animarum salute, ut vel super fundata Orphanotrophia et Hospitia invigilent, vel de fundandis serio cogitent.

544. Circa haec vero Orphanotrophia et Hospitia serventur quae de Nosocomiis dicta fuerunt, habita ratione debitae proportionis.

SECTIO II.

DE SACRAMENTIS ET SACRAMENTALIBUS

545. Dominus Noster Iesus Christus Redemptor generis humani, Auctor et Consummator Fidei, venit in hunc mundum, ut ii qui erant sub potestate tenebrarum sedentes in umbra mortis, vitam haberent et abun-

dantius haberent: quae vita quidem fluxit ex meritis ipsius Passionis et Mortis, quibus Patri suo satisfacit pro totius mundi peccatis, indeque emanavit illa coelestis gratia, quae hominibus tantam redemptionem recipientibus, daret potestatem filios Dei fieri. Exinde, ut illam spiritualem vitam hominibus visibiliter communicaret, ipse Salvator instituit septem Sacramenta, Baptismum, scilicet, Confirmationem, Eucharistiam, Poenitentiam, Extremam-Uncionem, Ordinem et Matrimonium, quibus tantam vim et efficaciam contulit, ut invisibiliter operarentur in anima quod significat unumquodque Sacramentum rite confectum a legitimo ministro, cum debita intentione et forma prolata. Et quoniam haec Sacramenta novae legis sunt per quae, ut inquit Tridentinum Concilium, omnis vera vita vel incipit, vel coepta augetur, vel amissa reparatur, Synodus haec Provincialis, quae sequuntur vel mente recoli vel executioni mandari praecipit, tribus in titulis seiuncta, hoc modo: I. De Sacramentis in communi: II. De Sacramentis in specie: III. De Sacramentalibus.

TITULUS I.

DE SACRAMENTIS IN COMMUNI

546. Quae dicturi sumus quoad rem, tria dividimus in capita, nempe: de Sacramentorum dignitate ac necessitate, de eorumdem Ministro et de rituali administratione.